

Zıfı Selcan

Not:

Bu makale ilk olarak 1984 te Hêvi dergisinde yayınlandı: Hêvi, 2 (Paris 1984), s. 109-124. O tarihten günümüze kadar Zaza Halkının dili, tarihi ve edebiyatının araştırılmasında epey ilerleme oldu. Bilimsel çalışmalarla bilgi seviyesinin artması üzerine, ilk yayın şeklinde Zaza Halkının kimliğiyle ilgili etnik, kültürel ve siyasi kavramlarda, o dönemin bilgi eksikliğinden dolayı yapılan hatalar düzeltildi ve Zaza Dilinin bilimsel Grameri ve Alfabeti ile imla kurallarına göre güncelleştirildi.

Mamekiye, 18.12.2016. Copyright ©: Z. Selcan.

Diplomê Beşinciye

Nıka, sefe <bindoquzyüz altmışdoquz>a. Şine Nazmiya, niada ke her keşi dest de kaıite esta.

- Lao se kenê? Vake:

- Kume <intam, ilkokul diplomasıye> cême.

- <Peki> (de rınd).

Kaııta de xo ki ma <yazmıs> kerde, berde dê cı. <Neysel> (U heni). Rozê amê, ma şime kotime cı. <Tabı>, ondêrê mektevi, ez cı nêşıyo. U <ilkokul bitirme kitabı> esto, ey wanenune, ez ki van <Ney ra çiyê pers kerine!>

Bıra ma şime niştıme ro, ardi kaııtı day ma, qeleme day ma. Na <abêê> mı ki uzaro. Bıraê xo rê vazı. Dı xocey amey. Xanıme hurdêna. Zuye çêneka, zuye ki hermeta. Amey, <temesire> gurete, texte <yazmıs> kenê. Nê lao a roze kotime cı, a roza bine kotime cı, roza hirêine vake:

- Ewro ki <beden eyıtımı> ve <muzik dersi> ra esta.

- Nê lao, u senêno?

Ma berdime salon, tek ve tek veng danê ra ma, benê. Reê mı ra ravêr dı teney şı. Mı niade ke, Sıtqı hao vano:

- Ala <yat, ala atla, bilmem ne yap!> ... (Ala rameredıye, ala xıl de, ala nêzon se bıke!)

Yê hirêine veng da ra mı, ez şıune.

- <Ferat sen askerliyi yaptın?> va. Mı va:

- Mudır bey, <askerliyi yaptım, hama talim yapmadım>. Vake:

- <He he! Ala sen otır qardasına bir turki soyle>. <Nê> mı va:

- <Mudır, turça, kürça?>

<Yahu> vake:

- <Kürça olur mı, turçe soylersın> Mı va:

- <Jandarma çawuşum ben sana hayranım>. <Yahu> vake:

- <Üyle turki mi olur, başına çalarım ...>. Hama çımê xo ki sıkmeno ra mı, mexsus. Vake:

- Tı hata na intam, na daqa de çiyê vana? Kürçe! <Ma> mı va <ala saê, haqı ra ve xêre>:

Peê Nazmiye de
Sono ondêra Golbaşıye;

Şine mı <dilekça> xo dê,
Kotu intamê beşinciye.

Çêver de veziye,
Çêneka xociye;

Temesire gurete,
Texte ro şıye;

Ax ve mı ro vo,
Hao rasna ve Deriye.
Kılê haq vo,
Ez nêşiyô «Rus Dewletiyê».
Cêr şine Mamekiye, cor şine Pilemuriye,
Nat amu ondêra Nazmiye.
Sualê ke tı «yazmis» kena,
Pêro سوالê «giawiristaniye»;
Mudır mı ra vano «tu kerda eskeriye».
Arde, kaşite mı ver de nê ro, vake «bıwane»!
Mı reê çım te de fetelna ke,
Te de çino qesê de Kırmanciye.
Mı va «mı aqılê xo sas kerdo», kaşita sıpiye
Çımunê mı ver de biye gola kewiye;
Qeleme nawa biye dare,
Çımunê mı ver de roiye.
Awa ke mı viri de biye,
A ki mı viri ra şıye.
Mı ke guret diplomê na beşinciye,
Son ban başqanê Anadolıye;
Sıma malımunê Nazmiya pêro surgın kan,
Rusnan ondêra Rumeliye.

A mı ke heni va, a xociya zuye nê, awa bine va: «haqaret ediyorsun!» Mudiri vake «He he, bu boyledır».

Veng da ra mı, ez şine «dayra». Mudır pers keno vano:

- «Xocam sen bunun haqinde ne diyorsun?» Vake:
- «Bunun ne matematiyi var, ne bisesi var». «Ma» vake «bıraxalım?»
- «Yox yox yox» vake «defet gitsin basımdan!»

Diplome da ma, terkıt amune.

Ferat Çınar

Not:

Sair Ferat (Çınar) (Nazmiya ra) na mesela ho qesey keno. Dostê minê delali Mursa Canpolati na qesey kerdıs gureto teyp. Almanya de day mı, wes u war bo. Mı ki na qesê weşî nosti.

Qelema sure

Derdunê dina Ap Ali heni werdo ke, indi por u zımêlê ho biyê palax. Hetu zu ra sey kotene, hetu zü ra derdê feqirêni, pêroine ra zêde ki waxtê hervê hirusuheştine de zulmê Tırki ... Qeday sero qeda amo, koto bertengê Ap Ali, sero biyo meyma. Ap Ali çıqaşi ke biyo wairê honde derdu, honde ki tey vêso pêso, biyo çiko sur. Yanê çiko siyasi. İndi gıno po ke, mordem lez kero ke, binê bandıra ra vezıyo ...

Ma, dı hirê olvozi terkıt şime, çê Ap Ali de bime meyma. Ciniya Ap Ali lozine kerde sur, non mir kerd, est binê adiri, ma rê zervetia de hewle pote. Ma mirdia ho werd, pizê ho kerd mird, ho re kotime qesey. Ma ke kotime qesey, qal ame ra, derdê Ap Ali bi têra, ma rê meselê qesey kerde. Gos dime ala se vano:

Hona qırkerdena Dersımı nêbi vi. Hokmatê Tırki Pax (nıka Kocakoç) de mektevê na vi ro. Ma domonê Kırmanci şiyêne te de wendêne. Taê Çuxure ra, taê Gomê Mişi ra, taê Xeceriye ra, Usıvu ra, Derê Karsanu ra, Ambar ra, Birmu ra veziyêne amêne mektevê Paxi. Dewa Tırkêle ra dai domoni amêne. Raa taine satê ra zêde ontêne. Amnon de oncia toa nêbi, hama zımiston de, u puk u xedev de «eziato» ke ma ontêne! ... Vore heni vorêne ke, estêne miye. Ma u piyê ma, ma riwalê feqirêni ra dêne mektev ke, sola bıwanime, çêverê dewlete de maqamê bicême, na feqirêni ra indi bixeleşime.

Mektev de derse ve Tırki dêne ma. Zê zonê ma u pi çiyi şirê çino hama, pê se kena! Çımê feleki ve kor bo! Gune Tırki bımışime. Domonêni de aqılê ma koti ra şêro ser ke, ma benê mektevê ho de kenê Tırk, zonê ma u piye ma, kulturê ma werte ra danê we?! U waxt mektevê ma leê qereqoli de bi. Çıke Pax, u çax nahiya bi. Te de mudırê nahiya bi, «çawıs» ve «onbaşı» ra, zu ki taê zaftiay bi.

Domonê Tırku, yanê yê çawıs u onbaşı ve yê mudırî ra ki ma de piya kotêne derse. Yê ine mektev verê çêveri de bi. Ma domonê bini, çê ra biyêne ra rast, hata satê rae ra şiyêne, hona restêne mektev. Çê ma tayine, honde duri bi!

Malımê ma Tırk bi. Ma ve zor u bela, eve mılqi, eve şilpaxu gune Tırki bımışene, zonê Tırki qesey kerdêne. Çaxo ke ma nêzonêne, i domonê Tırki pê ma huiyêne. Ma ki heni sermaêne ke, hard raqılaşiyêne, ma tı ro bışiyêne ...

Rozê ma mektev derime; yê minê mı, qelema mına de sure biye. Hondê bêçika pile ya biye, ya çine biye. Leê mı de ki dewa Xagu ra çê İvrayim Axay ra lazekê bi, piyê ho axa bi. Çımê ney çituri ke gına ro qelema mına sure, pera we, xafil de vake:

- Ero se beno, a qelema bide axaê ho! Mı va:

- Qelema mına, ez ça to dine!

Mı ke heni vake, na rae cêra mı vero, vake:

- Se beno a qelema bide axaê ho.

Lazê axay ki hondê mı pilo. Niada ke ez cı nêdan, na rae ki ters da ve mı, perna ra mı ser, vake:

- Ero tı ça a qelema axaê ho nêdana?! Ez ki cêruna ra cı, mı va:

- Nêro na toa qelema piyê tu ya çika? Zoro, nêdan! A zuye mı ra, zuye ey ra, na rae ki ame ke, eve zor mı dest ra vezo. Ma uza zuvini guret, mı qelema kerda zerê lopa ho, huskia pê gureto. Ey kerd nêkerd ke, bese nêkerd mı dest ra vezo. Teseliya ho ke kote, indi caverda, ma zuvini verda ra.

Lazê axay şî, çêna mudırê Tırki ra vake ke:

- Qelema de sura rindeke hawa ey dest dera. U qesê ey sero, çêneke amê vake:

- Ala a qelema sure kuya?

Mı çituri ke cêvê ho ra vete, mısınê ra cı, na çêneke firaqet biye pıro, gurete, remê şiyê.

Ez amune ra hêrs, mı dıma mılqiyê eve Tırki kerd vake:

- «A ... s ...!»

Ez zonan ke nu mılqiyo de xıravıno, hama aqılê mı hona ser nêsono ke, manê ho çıko, çıvao?

Çêneke çituri ke hesna, zıq biye, hurêndia ho de vınete, cêrê ra mı ser, vake:

- «Aaaay, piiis! Ben şimdi gider seni şikâyet ederim». (Wıyyy, qefçilo murdar! Ez nıka son gerê to kan.)

Mı çituri ke «şikâyet» hesna, ters kot mı zerê. Deqê ra tepiya honde hesarê ho biune ke, malımê mao Tırk ve çêneke ra veziay amey. Çêneke ve dest ez mısnune ra cı, vake:

- «öğretmenim budur». (Malımê mı, nao.)

Duma mı nêcêro. Ez tersunê, ho ra vışıune pêro. Malım ame, ya pers kero, çıko, çıvao, ya toaê, ya şeriyê ... Çituri ke ame leê mı, na gosê mıno zu guret, tada, tada, tada. Gosê mı yeno ke raqılao, na rae ki gosê mıno bin guret tada, tada, tada. Hêvetu ver çımunê mı ra hêstiri amey, tersunê ho ra nêbervan ki. Malımı gosê mı verda ra, saê ke u bes nêbi, sero taê ters da mı, ez indi verdune ra.

Na rae ki ez tersan ke, çêneke sona piyê ho ra vana, u ki emır dano cendermu; i ki yenê mı benê qereqol, danê mı ro. Çıke ine ma rê heni kerdêne. Ma i zaftiau ra zof tersêne. Malımı ve mudırî ma ra vatêne:

- Sıma ke leê zaftiaun ra vênênê ra, ho rep kerê sılam cı dê, heni ravêrê şêrê.
Ma ki tersunê ho ra indi heni kerdênê. Sılam dêne cı, hona vêrdêne ra şiyêne. Bonê çê mudiri
raa ma sero bi. Ma ke mektev ra vezîyêne şiyêne dewe, ez tersunê ho ver a rae ra nêşiyêne. Ez
vezîyêne ro u cor, sereniya bonunê mudiri ro.
Key ke vêrdune ro cı, hona amêne cêr, kotêne ra rae ser, heni şiyêne çê. Ma ke çê ra amêne
mektev, ez oncia rae ra vezîyêne, sereniya bonunê mudiri ro çerexiyêne, dot amêne rae ser,
kotêne mektev.

Not:

Na mesela Ali Başari (Çuxure ra) mı rê Duisburg de (Almanya) qesey kerde. U waxt yasaxê
zoni bi, ma nêşkiyêne namo rast binoşime.

Derê Laçi

Wela wela,
Wela yamano.

Ordi gurlax amo,
Dormê ma qapano.

Bextê Heyder u Demeni rê,
Kes xırave nêvano.

Ordiyê Tırki zofo,
Caê welaxê ma nêdano.

Ma zuvini qırkeme,
Çemê Mızuri cendeg u lesu ano.

Ondêri de dame pêro,
Te de şin u şiwano.

Derê Laçi bivêso,
Îvisê mı gavano.

Bıra pêrodê, na qewxa aşire niya,
Merevê Kırmanci u zalımanê Tırkano.

Destê ho ra ho mecêrê,
Sar ma rê qolae vano.

Peşug bêro bıniso,
Cêncunê ma rê bıwano.

Qemerê Heseni verê mıxara de gino waro,
Malo şêrê mınno berano.

Hesê K̄ali kuno qewxa,
Beşliu ve doş ser ano.

Hemê Cıvê K̄êzi persenê,
Xısmê ordi u tawırano.

Îvişi ho sano Pulê Pil Xatune,
Hem dano pêro, hem qeydu vano.

Vano <tu hirê ordi ontê ma ser de,
Axır din islamo.

Destê haqi dame pêro,
Ordiyê to ra neferê nêverdanu.

Derê Laçi bivêso,
Îvisê mı çeto.

Ordi gurlax amo,
Dorme ro ma gureto.

Destê ho ra ho mecêrê,
Ma hêfê az ve azê ho gureto.

Qirkeme qirnêkeme,
Nêqedino, ordiyê dewleto.

Kam ke ma ra bımıro,
Caê ho ceneto.

Laçi sero dame pêro,
Asmê ra roz vineto.

Ordi vireniya to dero,
Îvisê mı ho bıçarne kemere.

Ordi vireniya to dero, bao gori,
Ho bıçarne peê kemere.

Se ke polate ginê ro Îvisê mı,
Eskerê Tırki kot ve dere.

Kam ma u piyê to rê bero,
Cigera mı, xevere.

Vano <bao, pêrode ma pêrodime;
Meitê mı ca meverde, tey bere>.

Dina de coru ontene nina,
Malê țarva cigera hare.

Ewro zor kerdo,
Qolê hetê Pêtere.

Îvisê mı kışiyo,
Eskerê Tırki koto dere.

Laçi ver de,
Îvisê mı şüya hire.

Lazê mı dest u bozi semernê we,
Koto ra wertê tawire.

Bıko lerze meke,
Ravêr meso, rew memire.

Ordiyê na zalımı zofo,
Dina ma sero kerda sozia sure.

Çê aşirunê xainu bırıziyo,
Qırkerdena ma arda risvet u pere.

Sıma ke teseliya ho ma ra gurete,

Meste bêro halê sima zê halê Hermeniano.
Ma do pêro, hêfê ho u hot bedeli gureto,
Merdena koy persena, ma rê saltaneto.

Sair: Weliyê Uşênê İmami

Lawika Emina

Na lawike seña 1956–57 ine de ama meyda. Rozê dı hermeti terknenê sonê dewa Rımeday ke, i ve mêrdunê ho ra hurê nêamê, do pêro, çê ho caverdo amê. Naine ra namê zuye Emina bena. Dorme de heşinê pê ke, na hermeti bêmêrdeê; her kes wazeno ke, bero çê ho ser. Emina taê çêu de bena meyma, hama zeña ho her keşi nêkuna ... Areyız (Mursa Canpolat) ke yeno a dewe, derdê Emina gos dano, vezeno ro cı. Lawike ser vano, gos dime ala se vano:

Tew dılo, way dılo Emina;
Dorxi bê, dorxi bê, bê çê ma.

Vana: <sairê naniko amo dewunê hetê ma;
Dirê kılamı ma rê vati, kewti nermıkê sarê ma>.

Vana: lalao, kelpê mêrdê mı şıyo Mamekiye;
Sonde ardê xasê manga.

Ma nê ro ser, nê ro, sonde ardê meyda.
Xaşi werdi, xımazig yarê ho rê verda.

Lazê tereşi şıyo, ma rê qese gureto;
Wela adırı arda, peê çêveri de rısna.

Sodır usto ra, amo tey niadano, vano:
<Peyniya iskarpını nawa nista pı ra>.

<Çêçênê cı ra vaze, vındeno vındo, nêvındeno,
Kosê lozıne de nenıge nanu pa>.

Vana <çêvêsaê, ala vınde, mı cı rê sond werdo,
Na rozu lazê tereşi tenê kerdo bêguma.

Tew dılo, way dılo, Emina.

Vana <lalao, haqo ke mı ra herediya;
Verê mı çarna ra koê Taxkina.

Şine, Melkis cı ra vanê,
A sewe uza biune meyma.

Sodır ustune ra,
Mı cadê Taxkini ra tepiya da ve ra.

Dot ra rastê ma kerde kewranê Şênê Axa;
Pirunê ma u şixunê Mazra.

Ez çamu ra, ardu berdu,
Mazra de kerdu zerê mafa.

Çê Şix Ali cı ra vanê, vake: <çêvêsay ita vınde;
Lazê ma şıyo qezence ra,

Paiz ke ame, keme veyvê sıma;
Howt sew howt rozi eve torê dinya.

Çımê mı rae ra pera; paiz ke veziya, terkıt ame;
Mı reê tey niada ke, zuyo de tımero şia.

Çêvêesai uwe ho nêesta,
Mendo ro qayısê qına qatıra.

Tepiya vora desudı kou kerdo tira, mı rê vora.

Xelê çiyê mî bi, u ki mî cî rê caverda.
Kerd axuyê Oli u Mihemedi, koê Taxkini ra day ve ra.
Terkî amune, Delav cî ra vanê, şine qonaxê;
Niya binê rae de, te de biune meyma.
Veziay amey xortê a dewe, çimê ho mî de pera.
Sodîr ustune ra ke, nat u dotê, darê cîxara.
Tew dîlo, way dîlo, Emina.

Sodîr terkî amey;
Ard taşildarê desudî dewu ro mî salix da.

Şine çê taşildari,
Ez guretu kerdu zerê mafa.

Vake <ita vînde çêvêsay, lazê mî esker dero;
Nika paiz ke ame, <tezkîra> ho cêno yeno, keme veyvê sima;
Ame dool u zurna, eve torê dinya.

Tenê lazê xuyo qîz esto, su ke su bi,
Yeno pîloşino ma ra.

Rozê moze da kutîke amê mî, mî paskulê da pîro,
Metre u nê mî ra dîri pera.

Bover ra gîna dês ro, pa zînga.
Pera gîna waro, veng u vaz ro cî birîya.
<Tîrmi> ez guretu, mî ho de lertzna.
Mî va <haqo ke mî ra herediya!
Na lazê herî çîturi ard kerd qeda, soyna ve ma!
Mî ho est lazeki ser, tenê porê mî bi, u ki mî sero ruçna.
Şine uwe arde, kerde fek, tenê paçîk pîrnîku ver de vêsna.
Cî ra dîri vînetu, mî niada ke, lazek gîra gîra xîska.
Tenê ame ra xo, ust ve ra.
Çîla ho fîste ra cî, dormê caê mî de feteliya.
Tepîya moze da kutîke amê mî, mî çîmi ardi ve pîra.
Vake <çêvêsay, haq kena vînde, tu paskulo ke do mî ro!
Poncas qurso ke mî de bi, u ki mî dest ra pera.
Tew dîlo, way dîlo, Emina.

Ustune ra, mî tepîya day ve ra.
Amune, çê Kîliyê Hemedi cî ra vanê,
A sewe uza biune meyma.
Ey ki ez guretu berdu, peê taxtu de kerdu zerê mafa.
Vake <çêvêsay sona koti, ala vînde,
Hata ke vore şîye, ra u welaş bi ve hira.
Sonde çêver de laêkê veziya ame, cî ra vanê Mursa.
A sewe dirê kîlami ma sero vati,
Axîr koti nermîkê sarê ma.
Tew dîlo, way dîlo, Emina.

Musa Canpolat (Areyız)

Ĥıtık

Hot bıray benê, sonê gezu. Bırao pil vano «Ma gezunê ho bıçınime, rew şime çê. Ma ke kotime tari, dêv yeno, ma weno». Ni gezu nêçinenê, kunê kay, ho rê kay kenê. Niadanê ke, zu hao nisto ro oston, dot ra vao pır ra rameno yeno.

Yeno, vano «Lao sıma kamiyê?» Ni vanê «Ma ameyme ho rê gezu çınime, kotime herey; nıka ki some dewe».

Dêv naine keno top, cêno, beno çê ho. Ni vanê ke «Na dêv ma weno!» Bırao qız vano «Ma se kerime ke ney dest ra bıxeleşime?» Ni vanê:

«Ma dest de toa çino; nu axırı peyniye de ma weno».

Namê bıraê qızı Ĥıtık beno. Ĥıtık bırawunê ho ra zof baqıl beno.

Dêv ano, cı rê zerveti pozeno. Ĥıtık vano ke:

«Bêrê ma zof sole cı erzıme, vazıme ma bime têsan, ey uwe rusnime. Ma ki u waxt rememe, some».

Dêv ke cı rê zerveti pozeno, Ĥıtık sono, taê sole ano, mênkia erzeno wertê ardu. Dêv yeno, mir keno, pozeno, ano meyda. Pêro piya wenê, uza ra tepiya kunê ra. Dêv ki ho rê vano:

«Ni rakuyê ke, ez sarabırnıne, ho rê borıne». Cı ra pers keno, vano

«Sıma koti ra?» Ĥıtık vano

«Nê! Ez têsano, hewnê mı nino, ez çıturi rakune?»

Dêv vano «Rakuyê!» Tenê ke vındeno, yeno cı ra pers keno. Vano

«Sıma koti ra?» Ĥıtık oncia vano:

«Ez têsate merdune, çıturi rakune!»

Yê dêvi tencıkê hoo ve hotqulpın beno, cêno erzeno ra hermê ho ser, sono hêni. Ĥıtık bıraunê ho ra vano:

«Çêvêsaêne, raurzê ma bıremime. Dêv hao şı hêni, ma şime, ho rê bıxeleşime».

Nı urzenê ra, remenê. Eke sonê, Ĥıtık niadano ke, kardia ho çê dêvi de caverda. Ĥıtık vano «Ez son, kardia ho con, an». Bıraê bıni vanê «Ĥıtık, bê ma şime. Tı ke nêama, ma çê de moa ho ra se vazıme?» «Nê!» vano. «Ez son, kardia ho con, an».

Nu cêreno ra, sono, qulıka lozıne ra niadano ke dêv amo, verê lozıne de nisto ro, bıyo ra şia u sote. Mırodiyê ho verdê ro, vıneto. Ĥıtık gıra gıra serê qulıke de wele keno war. Dêv vano:

«Meêre, vındena vınde, nêvındena urzen ra, çınê Ĥıtıki to ra kan tever!»

Ĥıtık oncia wele keno war. Nu oncia vano:

«Meêre, vındena vınde, nêvındena, urzen ra, çınê Ĥıtıki to ra kan tever!»

Ĥıtık ho qulıke ro erzeno war, kardia ho cêno, kuno vırara dêvi. Dêv ey cêno beno, rınde keno tır top, keno zere telişi, sero derzeno; eke bero tencık erzo, bıgırêno boro. Ĥıtıki beno, erzeno axure. Yeno uwe nano ser ke, Ĥıtıki bıaro cı erzo.

Ĥıtık kardi erzeno ra telişi, çêrkeno, cı ra vezıno. Sono, zu miye ano, lıngu cı ra keno, hurendia ho de keno zere telişi. Eve ho, ho axure de dano we.

Dêv yeno ke Ĥıtıki indı bero tencık erzo, bıgırêno, boro. Seke uwa sure verdano ra ser, miye zere telişi de vana:

«Meeee! » Dêv vano:

«Yaaaa! Lazê kutıkê şıay! Mı tı fetelna, fetelna, peyniye de pê to guret, nıka tu ho rê wan».

Peyniye de sono, telis keno ra ke, Ĥıtıki zere ra vezo, bıaro boro. Niadano ke: «Weêêê!» vano, eke Ĥıtıki ez xapıto».

Sono axure de niadano ke Ĥıtık uza çino. Dêv indı qarê ho ra zê dêzıke beno vıla.

Sanıke şıye ho rê, sıma mendı mı rê.

Keke

Kekê bena, wairê gomê malê ho bena. Eke kuno zımıston, idarê malê keke qedino. Keke sona ke velg biaro, dere cemedino. Waxto ke sera sona, somotina ra, gınena waro, qorê ho şıkino.

Vana:

- Dere, tı ça cemediya, ez ça gınune waro, na qorê mı ça şıkiya? Vano:

- Ez dereune, na ko ça şıye keno ro mı? Vana:

- Koo, tu qey şıye sanena derey, dere ça cemedino, ez qey gınan waro, qorê mı şıkino, malê mı geste mıreno? Vano:

- Ez ke koune, malê to ça yeno mı ra çereno? Vana:

- Malo, tı ça sona ko ra çerena, ko şıye dano ra derey, dere cemedino, ez gınan waro, qorê mı şıkino, malê mı geste mıreno? Vano:

- Ez ke malune, verg ça yeno me weno? Vana:

- Vergo, to ça na malê mı wena, mal ko ra çereno, ko şıye dano ra derey, dere cemedino, ez gınan waro, qorê mı şıkino, malê mı geste mıreno? Vano:

- Ez ke vergune, kutık qey boa mı onceno? Vana:

- Kutık, tı qey sona boa vergi oncena, verg mali weno, mal sono ko ra çereno, ko şıye dano ra derey, dere cemedino, ez gınan waro, qorê mı şıkino, malê mı geste mıreno? Vano:

- Ez ke kutıkune, qey hardi sero lop kenê mı ver?

Vana:

Hardo hardo, tu sero qey lop danê kutıki, kutık qey boa vergi onceno, verg qey mali weno, mal qey ko ra çereno, ko şıye dano ra derey, dere cemedino, ez gınan waro, qorê mı şıkino, malê mı geste mıreno?

Vano:

- Ez ke hardune, meşe qey mı lone keno? Vana:

- Meşe, tu qey hard lone kena, hardi sero lop danê kutıki, kutık boa vergi onceno, verg mali weno, mal ko ra çereno, ko şıye dano ra derey, dere cemedino, ez gınan waro, qorê mı şıkino, malê mı geste mıreno?

- Vano:

- Ez ke meşeune, qey pısinge mı wena? Vana:

- Pısingi, tu qey merey wena, mere qey hard lone keno, hardi sero qey lop kenê kutıki ver, kutık qey boa vergi onceno, verg qey mali weno, mal qey ko ra çereno, ko qey şıye dano ra derey, dere qey cemedino, ez qey gınan qorê mı şıkino, malê mı qey geste mıreno?

- A ki vana:

- Ma ez ke pısingo, axaê mı qey xanıma mı fetelneno?

Qesê virênu

Adırê çêriku, doê karıku, çê veyvıku.

Aqıl seru de niyo, saşe dero.

Aze, ternêni de yena de.

Begi tim ra gonewerê.

Bıza gerne wertê mali de nêbena.

Bize ke bıza, meşelê ho kınena, hona te de mêle bena.

Canê heri ke zon da, ostorê hewli ra zêde voz dano.

Çêfê dızdu tari de yeno.

Çımo kor ra roşti nêwazına.

Ciyê binê vore rew bo herey bo, vezino.
Çot ronise, rast qesey bıke.
Daro husk demgê tern nêbeno.
Destê ho sana ra, çimê ho vet.
Deva ra vato ‹vilê to ça çoto?› Vato ‹kotiyê mı rasto ke?›
Eve koçıke kerd arê, eve kundêz kerd vıla.
Eve zu gule wısar nino.
Ez van ‹hes nao›, u vano ‹rêçe nawa›.
Felek ve çerxê isoni nêsano.
Feqirêni merdene ra zora.
Ga ke gına waro, kardi benê zof.
Geme ve zu dare kê m nêbena.
Gost nemık ra nêbeno.
Hata çimi rê derman di ke, çım kerd kor.
Hata xıravniye nêbo ke, rındiye nêbena.
Heri dina de zofê, pêro zu ca de niyê.
İson dina nêweno, dina isoni wena.
İson hata waro peê nêşêro, waro vırên ra ho viri nêano.
Kardi do ra aste.
Kelpiç şıyo derdê kemerı rê bervo. [Siliye ke vorê, halê ho sebena.]
Kori rê çı çıla, heri rê çı wenca, kêri rê çı dool zurna.
Lingu seıra, amune çoku ser.
Marifetê heri zıraiso.
Mor dımê ho de niadano, mordemek mezela lazê ho de niadano.
Uwa bêvenge ra bıterse.
Uwe sona, qum maneno.
Uwe vındena, dısmê nêvındeno.